

Դասընթացի անվանումը (կրթամոդուլի դասիչը)	ՀԱՇՎՈՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ (6ԻՀՏ026)
ECTS կրեդիտ	4 կրեդիտ
Դասընթացի պատասխանատու դասախոս	Հակոբյան Մ. Ջ., տ.գ.թ., դոցենտ
Ուսումնառության վերջնարդյունքներ	Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի. <i>(գիտելիք և հմտություն)</i> • պատմել հաշվողական համակարգերի ճարտարապետության տեսական հիմնահարցերի վերաբերյալ, • օգտագործել հաշվողական համակարգերի առանձին ֆունկցիոնալ հանգույցների հնարավորությունները շահագործման գործընթացում: <i>(կարողություններ)</i> • կատարել պրոցեսորների ճարտարապետությունների վերլուծություն, • մշակել հրամանների որոշակի հավաքածուն կատարող հաշվողական համակարգ, նկարագրել HDL միջոցով և մոդելավորել այն, • օպտիմալացնել մշակված ծրագիրը՝ հաշվի առնելով վիրտուալ հիշողության և քեշ-հիշողության կազմակերպումները, • գրել ծրագիր՝ հաշվի առնելով հրամանների կոնվեյերային մշակումը, • սինթեզել պարզ RISC- պրոցեսորը, • նկարագրել պրոցեսորը Verilog-ով, • ISE Design Suite համակարգի օգտագործմամբ պրոցեսորի սինթեզում:
Դասընթացի թեմատիկ ծրագիր	• Հաշվողական մեքենաների ֆունկցիոնալ կազմակերպումը և իրականացումը: • Հաշվողական մեքենաների օպերացիոն ռեսուրսների և հիշողության տարողության հիմնական բնութագրերը:

	• Հաշվողական մեքենաների արտադրողականությունը և հուսալիությունը: • Համակարգիչների դասակարգումն ըստ օգտագործման ոլորտների՝ անհատական, աշխատանքային կայաններ (work stations), սուպերհամակարգիչներ, սերվերներ, միկրոկոնտրոլերներ, ներկառուցված համակարգեր, նրանց հիմնական բնութագրերը: • Հաշվողական մեքենաների ճարտարապետություն և միկրոճարտարապետություն հասկացությունները: • Հրամանների համակարգի ճարտարապետություն (ISA-Instruction Set Architecture): Հաշվողական մեքենաների արտադրողականության չափորոշիչները: • Հաշվողական տեխնիկայի տիպային տարրերը և հանգույցները՝ կոմբինացիոն և հիշողությամբ սխեմաներ, սարքավորումներ և սարքեր: • Կոմբինացիոն հանգույցներ՝ կոդավորիչներ (շիֆրատորներ), վերծանիչներ (դեշիֆրատորներ), մուլտիպլեքսորներ, դեմուլտիպլեքսորներ, համեմատման սխեմաներ (կոմպարատորներ): • Երկուական գումարիչներ՝ գուգահեռ (CLA) և հաջորդական (CRA) փոխանցումով: Փոխանցման պահպանումով գումարիչներ (CSA) և խմբակային կառուցվածքով գումարիչներ: • Հաշվողական մեքենաների տիպային հիշողությամբ տարրերը և հանգույցները՝ տրիգերներ, ռեգիստրներ և հաշվիչներ: • Թվային սխեմաների դասակարգումը: Թվային սխեմաների ավտոմատացված նախագծման փուլերը: Թվային սխեմաների ավտոմատացված նախագծման համակարգերը: • Պրոցեսորներ: Նշանակությունը և ֆունկցիաները: Պրոցեսորի ընդհանրացված կառուցվածքը: • Պրոցեսորների ճարտարապետությունների դասակարգումը՝ CISC, RISC, VLIW և առանձնահատկությունները: • Դասակարգումն ըստ Ֆլիննի: Պրոցեսորի հրամանների համակարգը: Անցումների (ճյուղավորումների) հրամաններ:

	• Հասցեավորման սկզբունքները: • Պրոցեսորի ընդհատումների մեխանիզմը: Պրոցեսորի կառավարման սկզբունքները: Բազմամիջուկ պրոցեսորներ: Ընդհանուր կառուցվածքը: • Բազմամիջուկ պրոցեսորներում հիշողության հիերարխիան:
Դասընթացի գրականության ցանկ	• Հակոբյան Մ. Ժամանակակից համակարգիչներ և արտաքին սարքեր, Ուս.մեթոդ ձեռնարկ, Ճարտարագետ, Երևան, 2010թ.: • Столлингс У. Структурная организация и архитектура компьютерных систем, 5-е издание, изд. дом Вильямс, 2002. • Таненбаум Э., Остин Т. Архитектура компьютера, 6-е издание, Питер, 2014, 816 с. • Таненбаум Э., Бос Х. Современные операционные системы, 4-е издание, Питер, 2015, 1120 с. • Цилькер Б.Я., Орлов С.А., Организация ЭВМ и систем, Питер, 2006.

ԻՀՏԿՀ ամբիոնի վարիչ, տ.գ. դ. պրոֆեսոր՝

Մարկոսյան Մ.Վ.